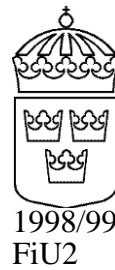

Finansutskottets betänkande

1998/99:FiU2

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och
finansförvaltning

Sammanfattning

Finansutskottet tillstyrker i detta betänkande regeringens förslag till bl.a. mål för den nya Premiepensionsmyndigheten, liksom regeringens förslag till fördelning av utgifter på anslag inom utgiftsområdet.

I betänkandet behandlar utskottet även ett antal motioner med anknytning till utgiftsområdet. Utskottet föreslår med anledning av tre av dessa ett tillkännagivande om utvecklingsarbetet med fördelningsstatistiken. Det är angeläget att analyserna av fördelningen av den ekonomiska välfärden successivt breddas och fördjupas. Utskottet anser därför att regeringen vid lämpligt tillfälle, t.ex. i en kommande budgetproposition, bör redovisa hur arbetet med dessa uppgifter fortskrider. Övriga motioner avstyrks.

Till betänkandet har fogats 8 reservationer och 3 särskilda yttranden.

Propositionen

I proposition 1998/99:1 Budgetpropositionen för år 1999 i vad avser utgiftsområde 2 föreslår regeringen

2. att riksdagen godkänner det nya målet avseende Premiepensionsmyndigheten som regeringen förordar (avsnitt 6),

3. att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 1999, i fråga om ramanslaget A 13 Utvecklingsarbete, för VESTA-projektets genomförande göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter på högst 50 000 000 kr efter år 1999 (avsnitt 4.5),

4. att riksdagen godkänner investeringsplanen för Statens fastighetsverk i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 4.7),

5. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om att Statens fastighetsverk får ta upp lån inom en ram av högst 7 miljarder kronor i Riksgäldskontoret för investeringar m.m. i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 4.7),

6. att riksdagen för budgetåret 1999 anvisar anslagen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt följande uppställning:

Verksamhetsområde, anslag och anslagstyp	Regeringens förslag
A Effektivisering och utveckling av statlig verksamhet	
1 Konjunkturinstitutet (<i>ram</i>)	37 640
2 Riksrevisionsverket (<i>ram</i>)	132 978
3 Ekonomistyrningsverket (<i>ram</i>)	55 550
4 Statskontoret (<i>ram</i>)	64 597
5 Täckning av merkostnader för lokaler (<i>ram</i>)	20 500
6 Statistiska centralbyrån (<i>ram</i>)	353 127
7 Folk- och bostadsräkning (<i>res.</i>)	70 000
8 Kammarkollegiet (<i>ram</i>)	24 256
9 Nämnden för offentlig upphandling (<i>ram</i>)	6 427
10 Ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning (<i>ram</i>)	10 000
11 Vissa nämnder m.m. (<i>ram</i>)	961
12 Ekonomiska rådet (<i>ram</i>)	1 714
13 Utvecklingsarbete (<i>ram</i>)	24 170
14 Kontrollfunktionen i staten (<i>res.</i>)	85 000
15 Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet (<i>ram</i>)	1
B Det finansiella systemet	
1 Finansinspektionen (<i>ram</i>)	118 697
2 Insättningsgarantinämnden (<i>ram</i>)	6 313
3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader (<i>ram</i>)	84 701
4 Riksgäldskontoret: Kostnader för upplåning och låneförvaltning (<i>ram</i>)	535 000
5 Bokföringsnämnden (<i>ram</i>)	6 297
C¹ Särskilda finansierings- och garantiåtaganden	
1 Avgift för Stadshypotekskassans grundfond (<i>ram</i>)	30 000
2 Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken (<i>ram</i>)	18 700
D¹ Riksdagens revisorer	
1 Riksdagens revisorer (<i>ram</i>)	18 704
Summa för utgiftsområdet	1 705 333

¹Litterabeteckningen har ändrats med anledning av att Premi pensionsmyndigheten inom verksamhetsområdet för premiepensionssystemet inte tas upp på statsbudgeten.

Motionerna

1998/99:Fi205 av Ingrid Burman m.fl. (v) vari yrkas att riksdagen enligt vad i motionen anförts hos regeringen begär förslag om tillsättandet av en låg- och höginkomstutredning.

1998/99:Fi210 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari yrkas

5. att riksdagen beslutar om fördelning av anslag inom utgiftsområde 2 i enlighet med vad i motionen anförts,

1998/99:Fi211 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari yrkas

8. att riksdagen för budgetåret 1999 anvisar anslagen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt uppställningen i bilaga 2 (delvis).

1998/99:Fi505 av Mats Odell m.fl. (kd) vari yrkas att riksdagen med följande förändring i förhållande till regeringens förslag beslutar att ramen för utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning under budgetåret 1999 minskas med 100 miljoner kronor.

1998/99:Fi507 av Lars Tobisson m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att under anslaget A 2 Riksrevisionsverket, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 0 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

2. att riksdagen beslutar att under anslaget A 3 Ekonomistyrningsverket, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 50 550 000 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

3. att riksdagen beslutar att under anslaget A 2 Statskontoret, inom utgiftsområde 4 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 44 957 000 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

4. att riksdagen beslutar att under anslaget A 6 Statistiska centralbyrån, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 328 127 000 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

5. att riksdagen beslutar att under anslaget A 7 Folk- och bostadsräkningen, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 0 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

6. att riksdagen beslutar att under anslaget A 9 Nämnden för offentlig upphandling, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 0 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

7. att riksdagen beslutar att under anslaget A 10 Ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 0 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

8. att riksdagen beslutar att inrätta ett nytt anslag A 16 Riksrevisorn, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, och därunder anslå 136 682 000 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

9. att riksdagen beslutar att under anslaget B 3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 79 701 000 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

10. att riksdagen beslutar att under anslaget E 1 Riksdagens revisorer, inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslå 0 kr för 1999 i enlighet med vad som anförts i motionen,

12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om underlaget för att fastställa investeringsplan och lämna lånebe- myndigande till Statens fastighetsverk.

1998/99:Fi901 av Berndt Sköldestig och Inge Carlsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en bra statistik över hushållens tillgångar och skulder.

1998/99:U704 av Charlotta L Bjälkebring (v) vari yrkas

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om miljöräkenskaper och miljöskatt,

1998/99:So314 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett hälsojusterat BNP-mått,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statistiskt underlagsmaterial,

1998/99:MJ238 av Alf Svensson m.fl. (kd) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en komplettering och utveckling av BNP-begreppet,

1998/99:A292 av Gudrun Schyman m.fl. (v) vari yrkas

12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om forskning samt förslag till folk- och bostadsräkning.

1998/99:A807 av Birger Schlaug m.fl. (mp) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om den könsuppdelade statistiken.

1998/99:A810 av Maria Larsson m.fl. (kd) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ta initiativ till en internationell överenskommelse om att räkna in hemarbete i BNP.

Inledning

Riksdagen har den 2 december beslutat om utgiftsramar för 1999 för statsbudgetens 27 utgiftsområden (bet. 1998/99:FiU1, rskr. 1998/99:38). Under riksdagens fortsatta beredning av anslagen får dessa ramar inte överskridas. För utgiftsområde 2 beslutade riksdagen att fastställa ramen till 1 705 miljoner kronor.

Finansutskottet behandlar i detta betänkande bl.a. förslag om anslag för utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Utgiftsområdet omfattar verksamheter som är inriktade på att planera, underlätta och kontrollera så att statliga åtaganden sköts på ett så korrekt och effektivt sätt som möjligt.

Utgiftsområdet är indelat i fem verksamhetsområden. För verksamhetsområdet *Effektivisering och utveckling av statlig förvaltning* är syftet att se till att det finns förutsättningar och system av olika slag för en så effektiv statsförvaltning som möjligt. Verksamhetsområdet omfattar frågor som rör granskning, utvärdering och omprövning av statlig verksamhet, stöd i olika former till Regeringskansliet och andra statliga myndigheter, bl.a. avseende ekonomistyrnings- och systemfrågor och administrativ service, hur statens resurser hanteras vid transaktioner, förvaltning, upplåning och placeringar av medel. Detta inbegriper såväl ekonomiska resurser som statliga fastigheter och lokaler. Verksamhetsområdet *Det finansiella systemet* innefattar bl.a. verksamhet som rör de finansiella instituten. Syftet med verksamheten är att bidra till stabilitet och effektivitet i det finansiella systemet genom analys, tillsyn och regleringar av de finansiella institutens agerande på marknaden. Verksamheten skall också syfta till ett gott konsumentskydd. Verksamhetsområdet omfattar även förvaltning av statens skuld (med undantag av den skuld som förvaltas av affärsverken). Verksamhetsområdet *Premiepensions-systemet* omfattar administration och förvaltning av de fonderade premiepensionerna i det nya inkomstbaserade ålderspensionssystemet. Verksamhetsområdet *Särskilda finansierings- och garantiåtaganden* omfattar avgifter för Stadshypotekskassans grundfond samt åtaganden genom Nordiska investeringsbanken, Europeiska investeringsbanken och Europeiska utvecklingsbanken. Det sista verksamhetsområdet omfattar *Riksdagens revisorer*.

I enlighet med 5 kap. 12 § riksdagsordningen fastställs anslagen inom utgiftsområdet genom ett särskilt beslut. Frågor som inte påverkar anslagsbelopp, anslagstyp eller anslagsvillkor för år 1999 behandlas emellertid separat.

Betänkandet är disponerat så, att utskottet inleder med ett avsnitt om mål och resultat för utgiftsområdet. Därefter behandlar utskottet förslag om anslag inom utgiftsområdet. Utskottet tar sedan upp övriga frågor.

Propositionen

De mål som i propositionen föreslås gälla för utgiftsområdet är, med undantag för ett nytt mål för den nya Premiepensionsmyndigheten, innehållsmässigt ungefär desamma som antogs av riksdagen i samband med budgetpropositionen för 1998. Regeringen har dock utvecklat målen. För utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning föreslås följande mål för 1999:

Verksamhetsområdet Effektivisering och utveckling av statlig förvaltning:

Statsförvaltningen skall bedrivas effektivt och i det allmännas intresse. Detta skall bl.a. ske genom granskning, metodutveckling, utvärdering och kontinuerlig omprövning av statlig verksamhet.

Statsfinanserna och statens egendom skall förvaltas och hanteras på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Genom bl.a. tillförlitliga prognoser och analyser skall beslutsfattare erbjudas information om den samhällsekonomiska och den statsfinansiella utvecklingen.

Officiell statistik och annan statlig statistik skall vara av god kvalitet.

Myndigheterna skall erbjudas stöd av hög kvalitet. Detta skall bl.a. ske genom tillhandahållande av system, tjänster, normgivning och metodutveckling.

De fyra målen för verksamhetsområdet kan sammanfattas med att hushållningen av statens resurser skall ske på bästa sätt.

Verksamhetsområdet Det finansiella systemet:

Det finansiella systemet skall vara effektivt och tillgodose såväl samhällets krav på stabilitet som konsumenternas intresse av ett gott skydd.

Statens skuld, med undantag för den skuld som förvaltas av affärsverken, skall förvaltas så att kostnaden för skulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Förvaltningen skall ske inom ramen för de krav som penningpolitiken ställer.

Verksamhetsområdet Premiepensionssystemet:

Administration och förvaltning av premiepensionerna skall bedrivas kostnadseffektivt och till nytta för premiepensionsspararna.

Sistnämnda verksamhetsområde är nyinrättat och omfattar administration och förvaltning av premiepensionerna. Regeringen hemställer i yrkande 2 att riksdagen godkänner att målet för Premiepensionsmyndigheten skall vara att administration och förvaltning av premiepensionerna skall bedrivas kostnadseffektivt och till nytta för premiepensionsspararna. Bakgrunden till bildandet av verksamhetsområdet är den överenskommelse mellan fem av de politiska partierna som ledde till att riksdagen, under våren 1998, beslutade om en genomgripande förändring av det allmänna ålderspensionssystemet (prop. 1997/98:151, bet. 1997/98:SfU13, rskr. 1997/98:315 och 320). Premiepensionssystemet skall administreras av den nya Premiepensionsmyndigheten. Utgifterna för premiepensionsmyndighetens administration skall täckas med avgifter på premiepensionskontona. I avvaktan på att det reformerade ålderspensionssystemet träder i kraft har finansieringen lösts

genom att Premi pensionsmyndigheten under år 1998 beviljats en räntekontokredit på 45 miljoner kronor och en låneram på 22 miljoner kronor. Motsvarande modell avses tillämpas för år 1999.

I den resultatbedömning som görs utvärderas resultaten för år 1997 utifrån de mål som föreslås gälla för 1999. Bedömningen innehåller avsnitt om tillståndet och utvecklingen inom området (3.3.1), de viktigaste statliga insatserna (3.3.2), effekter av de statliga insatserna (3.3.3) samt regeringens slutsatser (3.3.4).

För att beskriva tillståndet på området hänvisar regeringen bl.a. till statistik från Statskontoret som visar på att produktiviteten ökade hos myndigheterna fram till år 1994, medan det därefter har skett en viss minskning, även om produktivitetsutvecklingen varierar mellan olika områden. Regeringen hänvisar även till RRV:s s.k. EA-värdering som visar på en positiv utveckling under de år som värderingen har gjorts. EA-värderingen syftar till att mäta myndigheternas ekonomiska administrativa standard med tyngdpunkt på redovisning och intern kontroll vid myndigheten.

Bland viktiga statliga insatser på utgiftsområdet anger regeringen att den utifrån de riktlinjer som anges i förvaltningspolitiska propositionen (prop. 1997/98:136, bet. 1997/98:KU31) kommer att arbeta fram ett flerårigt handlingsprogram för att utveckla den statliga förvaltningen. I samband med den förvaltningspolitiska propositionen beslutade regeringen även att en ny myndighet för kvalitets- och kompetensutvecklingsfrågor skall bildas fr.o.m. den 1 januari 1999. Vidare har det skett en renodling av Riksrevisionsverket genom att Ekonomistyrningsverket bildats.

Vad beträffar effekterna av de statliga insatserna konstaterar regeringen bl.a. att arbetet med att införa resultatstyrning inom statsförvaltningen har genererat ökad möjlighet till kontroll över statsbudgeten och den statliga verksamheten. Redovisningen av månadsvisa utfall på statsbudgeten, ett utvecklingsarbete med prognoser samt en utvecklad resultatdialog mellan regering och myndigheter, men även mellan regering och riksdag, har bidragit till detta.

Utifrån redovisningen i budgetpropositionen gör regeringen bedömningen att målpåfyllelsen inom utgiftsområdet under 1997 har varit tillfredsställande. Vad gäller målet att säkerställa att hushållningen av statens resurser sker på ett effektivt sätt visar resultatbedömningen sammantaget på en positiv utveckling under året. Även beträffande arbetet mot det finansiella systemet ger den samlade resultatbedömningen vid handen att utvecklingen under 1997 har varit positiv.

På de områden där målpåfyllelsen inte varit helt tillfredsställande inriktas regeringens arbete mot att bättre nå upp till uppsatta mål. Bl.a. bedömer regeringen att ytterligare effektiviseringar inom lokalförsörjningsområdet kan göras. Regeringen har därför tagit initiativ till utarbetandet av en modell för redovisning av effektiviteten i myndigheternas lokalförsörjning. För att nå målet för den statliga prognos- och analysverksamheten har arbete pågått med att utveckla såväl träffsäkerhet som tillförlitlighet och relevans. På statistikområdet erinrar regeringen om att en särskild utredare tillkallats för att utvärdera statistikreformen och EU-medlemskapets effekter.

Riksdagen godkände förra hösten (bet. 1997/98:FiU2), på förslag från regeringen (prop. 1997/98:1, utgiftsområde 2, yrkande 2), mål för utgiftsområdet. I årets proposition anmäler regeringen att målen har reviderats, även om det enligt regeringens bedömning inte skett någon innehållsmässig förändring. Målet för Premiepensionsmyndigheten är emellertid nytt och regeringen föreslår att riksdagen godkänner detta.

I samband med att utskottet i fjol behandlade målformuleringarna anmärkte utskottet på att målen för hela utgiftsområdet i huvudsak kunde sägas inrikta sig mot enskilda myndigheter snarare än mot utgiftsområdet i dess helhet. Med de revideringar som regeringen nu gjort av målen har det skett en förbättring för att tillmötesgå den anmärkning utskottet då gjorde. Målen för utgiftsområdet är uppdelade på verksamhetsområdena. Ett par av de tidigare målen har blivit sammanförda i mer övergripande mål, och därmed har antalet mål inom utgiftsområdet minskat något. Det innebär att några mål inte längre återfinns, t.ex. de om effektiv offentlig upphandling och god statlig fastighets- och lokalpolicy. Dessa får sägas vara inbegripna i de nya, mer övergripande målformuleringarna.

I fjol anmärkte utskottet på att det är viktigt att mål skall vara konkreta och uppföljningsbara för att kunna fungera som styrinstrument. Utskottet såg det som positivt att regeringen föreslog mål på utgiftsområdesnivå, men ansåg samtidigt att ytterligare arbete krävdes för att målen på anslagsnivå skall fylla avsedda funktioner. Utskottet pekade på vikten av att det finns en resultatanalys av föregående års verksamhet. För vissa myndigheter var kopplingen mellan måluppfyllelse och den framåtriktade bedömningen inte tillräckligt tydlig. Vidare anförde utskottet följande:

Ett krav som enligt utskottets mening bör gälla är att målen skall avse den påverkan som kan uppnås med statliga insatser. För några anslag är det emellertid svårt att se hur målen är kopplade till den konkreta verksamhet myndigheten i fråga bedriver.

Det bör också vid budgetprövningen finnas en bedömning av i vilken utsträckning som målen och resultaten har uppnåtts och – om så inte är fallet – vad som är orsaken till detta. Vidare bör ändrade krav på en myndighet, och därmed ändrad medelstillsättning, återspegla sig i målformuleringen. Således kan det finnas anledning för regeringen att ompröva målformuleringen för Konjunkturinstitutet med tanke på att institutet får ökade resurser för att utveckla miljöräkenskaper. Regeringen bör också i regleringsbrevet ställa krav på resultatredovisning från utvecklingsarbetet.

Trots klara ambitionshöjningar för resultatredovisningen noterar utskottet att för vissa anslag redovisar regeringen inte resultat utan i stället redogörs för t.ex. pågående utredningar eller myndigheternas äskande på samma sätt som tidigare var den vanliga formen i anslagsframställningarna. Inte sällan redovisas prestationer som myndigheterna har utfört, men utan att det framgår klart vad myndigheten åstadkommit för att uppnå de mål statsmakterna formulerat.

Sammantaget välkomnar utskottet den ambitionshöjning av resultatredovisningen som regeringen har gjort beträffande utgiftsområdet i budgetpropositionen. Utskottet utgår från att utvecklingsarbetet i Regeringskansliet för att få en effektiv resultatstyrning i staten fortsätter med oförminskad kraft.

Utskottet kan konstatera att det genomgående har skett en rad förbättringar av redovisningen i årets budgetproposition. Dispositionen och avsnittens innehåll knyter bättre an till resultatstyrningens förutsättningar än föregående års redovisningar. Regeringen konstaterar själv i propositionen att kvaliteten på resultatinformationen i budgetpropositionen har förbättrats, men att det ännu återstår mycket arbete med att förbättra redovisningen. Utskottet vill för sin del uttrycka vikten av att utvecklingsarbetet fortsätter med oförminskad kraft.

Utskottet anser att de reviderade målen för utgiftsområdet fått en bättre utformning än tidigare och tillstyrker det nya målet för Premiepensionsmyndigheten (propositionens yrkande 2).

Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999

Regeringens förslag till medelsanvisning för utgiftsområdet uppgår till 1 705,3 miljoner kronor. Nivån motsvarar den av riksdagen fastställda ramen för utgiftsområdet och fördelar sig på anslag på det sätt som framgår av det följande.

Utskottet redovisar först de förslag i propositionen och motionerna som har effekt på utgiftsområdets medelsbehov och redovisar därefter sin syn på förslagen under rubriken *Utskottets samlade ställningstaganden till anslagen inom utgiftsområde 2*.

Generella besparingar inom utgiftsområdet

Motionerna

I två motioner föreslås sänkta anslag inom utgiftsområdet utan att de närmare preciseras till anslagen.

I den *kristdemokratiska kommittémotionen Fi505* föreslås att en besparing om 6 % läggs ut på samtliga myndigheter inom utgiftsområdet. För år 1999 innebär detta en besparing på ca 100 miljoner kronor.

Centerpartiet räknar i sin *partimotion Fi210* yrkande 5 i denna del med att en ökad decentralisering till regionala och lokala nivåer leder till minskade utgifter för statsförvaltningen.

Konjunkturinstitutet

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *A 1 Konjunkturinstitutet* för budgetåret 1999 skall uppgå till 37,6 miljoner kronor. Anslaget föreslås utökas med 0,7 miljoner kronor för att Konjunkturinstitutet skall kunna förbättra och bygga ut den s.k. investeringsenkäten.

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget A 2 *Riksrevisionsverket* förs upp med knappt 133 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Under anslaget för Riksrevisionsverket (RRV) finansieras huvuddelen av effektivitetsrevisionen och den årliga revisionen.

Motionen

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Fi507* av Lars Tobisson m.fl. (m) att ett nytt obundet revisionsorgan inrättas och underställs riksdagen. I den nya myndigheten skall man sammanföra den effektivitetsrevision som Riksrevisionsverket och Riksdagens revisorer i dag ombesörjer. Även den årliga revisionen föreslås föras till den nya myndigheten. Motionärerna föreslår därför att några medel inte anvisas på anslaget till Riksrevisionsverket (yrkande 1).

Ekonomistyrningsverket*Propositionen*

Regeringen föreslår att ramanslaget A 3 *Ekonomistyrningsverket* för år 1999 skall uppgå till 55,5 miljoner kronor.

Myndigheten Ekonomistyrningsverket (ESV) bildades den 1 juli 1998. Under anslaget finansieras huvuddelen av verksamheten med prognoser, utfall och ekonomisk statistik, utvecklingsarbete kring ekonomistyrning, normering, budgetprocessen m.m. samt viss rådgivning och stöd till regeringen. Den avgiftsfinansierade verksamhet som ESV bedriver avser bl.a. regeringsuppdrag, utbildning och rådgivning, ekonomi- och personaladministrativa system samt internationella uppdrag. Det ekonomiska målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är full kostnadstäckning.

Motionen

I *motion Fi507* noterar motionärerna från *Moderata samlingspartiet* att inrättandet av ESV föranlett regeringen att höja de totala anslagen för RRV och ESV med drygt 30 miljoner kronor åren 1999–2001 jämfört med utfallet 1997. De antar att detta delvis beror på onödigt dubbelarbete vid de två myndigheterna. Med anledning av att *Moderata samlingspartiet* också föreslår att RRV och Riksdagens revisorer ersätts av en ny revisionsmyndighet föreslår motionärerna att anslaget till ESV minskas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 2).

Propositionen

Statskontorets verksamhet finansieras dels med anslag, dels med avgifter. Regeringen föreslår att ramanslaget *A 4 Statskontoret* för år 1999 förs upp med 64,6 miljoner kronor. Vid beräkningen av anslaget har regeringen bedömt att det kan minskas med 2 miljoner kronor. Intäkterna från Statskontorets avgiftsfinansierade verksamhet beräknas samma år uppgå till 49 miljoner kronor, varav 32 miljoner kronor utgör intäkter från uppdragsverksamhet, dvs. intäkter som Statskontoret förfogar över.

Regeringen anser att man under kommande år bör intensifiera uppföljningen och utvärderingen av den offentliga sektorn. Statskontoret bör därvid på uppdragsbasis bistå regeringen med dels utvärderingar som är inriktade på sektorsövergripande frågor, dels sektorsanknutna utvärderingar.

Regeringen anser också att Statskontoret bör behålla sina uppgifter på IT-området och genom aktiva insatser påskynda och stödja utvecklingen och användningen av en säker elektronisk infrastruktur för förvaltningen. Statskontoret skall också hålla en beredskap för att med kort varsel kunna genomföra snabba utredningsinsatser.

Motionen

Moderata samlingspartiet anser i *motion Fi507* att delar av Statskontoret bör föras över till det nya Ekonomistyrningsverket och att resten av Statskontorets verksamhet kan läggas ned. Motionärerna föreslår därför att anslaget *A 4 Statskontoret* minskas med 20 miljoner kronor varje år 1999–2001. För 1999 föreslår de att anslaget förs upp med 44 957 000 kr, dvs. ett 19 640 kr lägre belopp än regeringen föreslagit (yrkande 3).

Täckning av merkostnader för lokaler*Propositionen*

Regeringen föreslår att anslaget *A 5 Täckning av merkostnader för lokaler* förs upp med 20,5 miljoner kronor för år 1999.

De utgifter som belastar anslaget är hyror för vissa tomma lokaler som staten har betalningsansvaret för till dess avtalen går att avveckla. De huvudsakliga faktorer som styr utgifterna på området är avtalskonstruktionerna samt möjligheterna att hyra ut lokalerna i andra hand. Statskontoret disponerar anslaget.

Statistiska centralbyrån och Folk- och bostadsräkning*Propositionen*

Statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet finansieras dels med anslag, dels med avgifter. Regeringen föreslår att ramanslaget *A 6 Statistiska centralbyrån* för budgetåret 1999 skall uppgå till 353,1 miljoner kronor. Beräkningarna inkluderar en ökning med 21,3 miljoner kronor, varav 16 miljoner kronor

överförs från Tullverket för Intrastathanteringen, 3,3 miljoner kronor till förbättring av nationalräkenskaperna samt ett engångsbelopp på 2 miljoner kronor för en vidareutveckling av lönestatistiken och utveckling av jäms- ställdhetsbokslut. Inkomsterna från den avgiftsfinansierade verksamheten beräknas under 1999 uppgå till 380 miljoner kronor.

Uppbyggnaden av en registerbaserad folk- och bostadsräkning finansieras över ett särskilt reservationsanslag – *A 7 Folk- och bostadsräkning* – på vilket regeringen föreslår att 70 miljoner kronor anvisas för budgetåret 1999.

Motionerna

I *motion Fi507* av Lars Tobisson m.fl. (m) anføres att distribution av statistik via Internet bör medföra stora besparingar av t.ex. porto och papper. Detta tillsammans med andra effektiviseringar gör att motionärerna föreslår att anslag A 6 Statistiska centralbyrån minskas med 25 miljoner kronor fr.o.m. 1999. Motionärerna anser också att SCB kan använda sitt stora anslagsspa- rande för att täcka förberedelsekostnaderna för nästa folk- och bostadsräk- ning. Därmed avvisas 1999 års anslag på 70 miljoner kronor på anslag A 7 Folk- och bostadsräkning.

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Fi211* att anslaget A 7 Folk- och bostadsräkning minskas till 0 kronor budgetåret 1999.

Vänsterpartiet anser i *motion A292* att Folk- och bostadsräkningarna (FoB) är en viktig förutsättning för arbetsmiljöforskningen. I FoB anges bl.a. yrkes- tillhörighet och därmed har sambanden mellan olika sjukdomar och yrken kunnat följas över tiden. Därför är det en brist att ingen FoB genomfördes 1995 och ingen ännu beslutats för år 2000. För att upptäcka och följa yrkes- relaterade sjukdomar och dödlighet bör en FoB genomföras år 2000 eller 2001, anser motionärerna.

Centerpartiet framhåller i *motion So314* att folk- och bostadsräkningarna varit ett ovärderligt material för folkhälsoarbetet. Enligt motionärerna är det mycket angeläget att det förberedelsearbete som pågår för att kunna genom- föra de nya registerbaserade folk- och bostadsräkningarna påskyndas. Det statistiska underlag som tas fram bör vara könsuppdelat.

Kammarkollegiet

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *A 8 Kammarkollegiet* förs upp med 24,3 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Nämnden för offentlig upphandling

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *A 9 Nämnden för offentlig upphandling* förs upp med 6,4 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Nämnden för offentlig upphandling (NOU) har enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling till uppgift att utöva tillsyn över hela den offentliga

upphandlingen, dvs. att tillse att regelsystemet efterlevs. I praktiken har dock NOU:s resurser till övervägande del använts för informationsverksamhet. I NOU:s regleringsbrev för 1998 har regeringen preciserat målen för NOU:s verksamhet. Regeringen anser att tillsynsuppgifterna skall prioriteras. Regeringen har vidare, mot bakgrund av den problembild som vuxit fram på upphandlingsområdet, tillsatt en särskild utredare som skall se över NOU:s framtida organisation, roll och uppgifter. Regeringen anser att inriktningen av NOU:s verksamhet skall vara oförändrad i avvaktan på resultatet av översynen. Detta innebär bl.a. att tillsynsverksamheten skall prioriteras.

Motionen

I *motion Fi507* av Lars Tobisson m.fl. (m) yrkande 6 anförs att många upphandlande enheter inte följer regelverket. NOU har därför inte uppnått sitt syfte. Motionärerna anser därför att NOU kan avvecklas och att anslaget inte bör tillföras några medel för budgetåret 1999.

Ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *A 10 Ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning* förs upp med 10,0 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Regeringen har i propositionen *Statlig förvaltning i medborgarnas tjänst* (prop. 1997/98:136) uttalat att ökad uppmärksamhet bör ägnas åt kompetens- och utbildningsfrågorna i syfte att stimulera myndigheternas kompetensförsörjning och främja kvalitetsarbetet inom förvaltningen. Regeringen föreslog därför att en särskild myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning borde inrättas. Riksdagen har ställt sig bakom regeringens förslag (bet. 1997/98:KU31, rskr. 1997/98:294). Myndigheten, som i huvudsak skall arbeta på uppdrag av regeringen, skall verka för att statsförvaltningen har en gemensam förvaltningskultur och förvaltningsetik.

Myndigheten inrättas fr.o.m. den 1 januari 1999. Samtidigt avvecklas verksamheten vid Statens förnyelsefonder, som är en partssammansatt nämnd. Statens förnyelsefonder har finansierats med bidrag som har avsatts efter förhandlingar mellan Arbetsgivarverket och de centrala arbetstagarorganisationerna på det statliga förhandlingsområdet (anslaget D 3 Bidrag till förnyelsefonder på det statligt reglerade området, utgiftsområde 14). Regeringen avser att ställa anslaget till den nya myndighetens disposition i enlighet med en överenskommelse mellan Arbetsgivarverket och de centrala arbetstagarorganisationerna.

I *motionerna Fi210* av Lennart Daléus m.fl. (c) yrkande 5 i denna del, *Fi211* av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkande 8 i denna del och *Fi507* av Lars Tobisson m.fl. (m) yrkande 7 motsätter sig motionärerna inrättandet av den nya myndigheten.

Vissa nämnder m.m.

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *A 11 Vissa nämnder m.m.* förs upp med 1,0 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Ekonomiska rådet

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *A 12 Ekonomiska rådet* förs upp med 1,7 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Utvecklingsarbete

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *A 13 Utvecklingsarbete* förs upp med 24,2 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Anslaget används av Finansdepartementet bl.a. för att bekosta utvecklingsarbete inom ramen för ett särskilt projekt benämnt VESTA (Verktyg för ekonomisk styrning i staten). Syftet med VESTA-projektet är att skapa ett integrerat statligt koncernsystem för prognos, budgetering, resultatstyrning och betalningsinformation.

Regeringen har för budgetåret 1998 ett bemyndigande från riksdagen att göra ekonomiska åtaganden som innebär utgifter på högst 50 miljoner kronor efter år 1998 för VESTA-projektets genomförande. Regeringen kommer inte att behöva utnyttja bemyndigandet under innevarande år. Bedömningen är dock att ett sådant bemyndigande behövs för 1999. Regeringen föreslår därför att riksdagen skall bemyndiga regeringen att under år 1999 för VESTA-projektets genomförande göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter på högst 50 miljoner kronor efter år 1999 (yrkande 3).

Kontrollfunktionen i staten

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget *A 14 Kontrollfunktionen i staten* förs upp med 85,0 miljoner kronor för budgetåret 1999.

På utgiftsområdet finns tre anslag som berör Riksgäldskontorets verksamhet. Dessa anslag avser kontorets förvaltningskostnader, upplåningskostnader och kostnader för garantiverksamheten. Dessutom finns inom utgiftsområde 26 ett särskilt anslag för statsskuldräntor och ett anslag för provisionskostnader i samband med Riksgäldskontorets utlandsupplåning.

Propositionen

Regeringen föreslår att man för 1999 för upp de tre ramanslagen på utgiftsområdet med följande belopp:

- A 15 Riksgäldskontoret: *Garantiverksamhet*
1 000 kr,
- B 3 Riksgäldskontoret: *Förvaltningskostnader*
84,7 miljoner kronor,
- B 4 Riksgäldskontoret: *Kostnader för upplåning och låneförvaltning*
535,0 miljoner kronor.

Sedan 1997 tillämpas en ny modell för statlig garantigivning som innebär att avgifter skall täcka såväl den förväntade risken för ett infriande av en garanti som de administrativa kostnaderna. Tas inte full avgift ut betraktas mellanskillnaden som en subvention vilken skall belasta ett anslag på budgeten. Det på utgiftsområdet uppförda anslaget för garantiverksamheten avser utgifter hänförliga till äldre garantisystem.

Vid beräkningen av anslaget för Riksgäldskontorets förvaltningskostnader har detta engångsvis minskats med 2 miljoner kronor under 1999.

Riksgäldskontoret har under 1997 upphört med allemanssparandet och några provisionskostnader för detta ändamål kommer därför inte att betalas ut under 1999. Anslaget för kostnader för upplåning och låneförvaltning har därför räknats ned med 134 miljoner kronor.

Motionen

Moderata samlingspartiet anser i *motion Fi507* att fokuseringen på hushållsupplåningen bör minskas och föreslår därför att anslaget *B 3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader* minskas med 5 miljoner kronor under de tre åren 1999–2001. I enlighet härmed föreslår motionärerna att anslaget förs upp med 79 701 000 kr för 1999 (yrkande 9).

Finansinspektionen*Propositionen*

Regeringen föreslår att ramanslaget *B 1 Finansinspektionen* förs upp med 118,7 miljoner kronor för budgetåret 1999. Avgiftsinkomsterna skall överensstämma med storleken på ramanslaget.

Propositionen

Insättningsgarantinämnden anvisas ett ramanslag för förvaltningskostnader. Regeringen föreslår att ramanslaget *B 2 Insättningsgarantinämnden* förs upp med 6,3 miljoner kronor. De årliga avgifter som tas ut av de institut som omfattas av insättningsgarantin placeras på räntebärande konto i Riksgäldskontoret. Riksgäldskontoret ombesörjer att ett belopp motsvarande anslaget redovisas under inkomstitel.

Bokföringsnämnden*Propositionen*

Regeringen föreslår att ramanslaget *B 5 Bokföringsnämnden* förs upp med 6,3 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Avgift för Stadshypotekskassans grundfond*Propositionen*

Regeringen föreslår att ramanslaget *C 1 Avgift för Stadshypotekskassans grundfond* förs upp med 30 miljoner kronor för budgetåret 1999.

I februari 1997 beslutade regeringen om försäljning av aktierna i Stadshypotek AB till Svenska Handelsbanken. Stadshypotekskassans uppgift är numera att förvalta den återstående obligationsskulden som per den 31 december 1997 uppgick till ca 88 miljarder kronor. När låneskulden är reglerad, vilket beräknas vara fallet år 2005, skall kassan likvideras. För att trygga utestående lån finns en grundfond i form av en statlig garantiförbindelse. Stadshypotekskassan betalar en årlig avgift för garantin till Riksgäldskontoret. Tidigare har avgiften finansierats genom utdelning på aktierna i Stadshypotek AB. I samband med överflyttningen av aktieinnehavet i Stadshypotek AB åtog sig staten ansvaret för denna avgift.

Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken*Propositionen*

Regeringen föreslår att ramanslaget *C 2 Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken* förs upp med 18,7 miljoner kronor för budgetåret 1999.

Den ordinarie verksamheten i Nordiska investeringsbanken (NIB) avser utlåning och garantigivning inom Norden. Vid sidan härav har NIB en omfattande internationell utlåning inom ramen för den s.k. Projektinvesteringslåneordningen (PIL). Det primära syftet är att främja nordisk projektexport till länder som har relativt god kreditvärdighet.

För att kunna tillgodose den ökande efterfrågan på finansiering från NIB behövs en förstärkning av bankens kapitalbas. Enligt NIB:s beräkningar nås utlåningstaket för den ordinarie utlåningen under 1999 och för PIL-utlåningen redan under 1998.

Bankens grundkapital, som finansierar dess ordinarie verksamhet, uppgår för närvarande till 2 809 miljoner ecu. Sveriges andel uppgår till ca 1 106 miljoner ecu eller ca 9 954 miljoner kronor (räknat med växelkursen 1 ecu = 9 kronor). Den föreslagna höjningen av grundkapitalet från 2 809 miljoner ecu till 4 000 miljoner ecu skulle medge en utlåningsram om 10 000 miljoner ecu. Med bankens antagande om en årlig ökningstakt i utlåningen om i genomsnitt 6 % skulle denna höjning säkra bankens verksamhet t.o.m. år 2005, dvs. ytterligare en sexårsperiod.

Sveriges andel av den föreslagna totala ökningen uppgår till 34,9 %, dvs. ca 415,7 miljoner ecu, eller ca 3 741 miljoner kronor. Den andel som skall inbetalas uppgår för Sveriges vidkommande till 2 075 641 ecu, eller ca 18 miljoner kronor per år under treårsperioden.

PIL-låneordningen uppgår för närvarande till 2 miljarder ecu. Ökningen av PIL-ramen föreslås ske genom att den totala låneramen höjs till 3,3 miljarder ecu utan att medlemslänternas garantiåtagande ändras. I händelse av kreditförlust skulle garanterna, liksom för närvarande, ansvara för 90 % av förlusterna per lån, men endast upp till 1,8 miljarder ecu, eller 55 % av kreditramen. Därutöver skall eventuella förluster bäras av banken.

Den föreslagna ökningen av PIL-ramens utlåningsutrymme får alltså inga direkta effekter på storleken på medlemsstaternas garantiåtaganden. Däremot måste garantin täcka ett större lånebelopp, vilket kan anses innebära en större risk för att den måste tas i anspråk. Hittills har dock inte garantierna utnyttjats.

Riksdagens revisorer

Propositionen

Riksdagens revisorer har till uppgift att på riksdagens vägnar granska statlig verksamhet. Riksdagens förvaltningsstyrelse föreslår att ramanslaget *D 1 Riksdagens revisorer* förs upp med 18,7 miljoner kronor för 1999. Anslaget har därvid räknats upp med 1,7 miljoner kronor till följd av att riksdagen på förslag av konstitutionsutskottet (1997/98:KU27) beslutat, med anledning av Revisionsutredningens förslag, att revisorerna bör tillföras 5 miljoner kronor under en treårsperiod räknat fr.o.m. 1999.

Motionen

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Fi507* att ett nytt obundet revisionsorgan inrättas och underställs riksdagen. I den nya myndigheten skall man sammanföra den effektivitetsrevision som Riksrevisionsverket och Riksdagens revisorer i dag ombesörjer. Motionärerna föreslår därför dels att några medel inte anvisas på anslaget *E 1 Riksdagens revisorer* (yrkande 10), dels att 136 682 000 kr anvisas på ett nytt anslag kallat *A 16 Riksrevisorn* (yrkande 8).

På närmast föregående sidor redovisas budgetpropositionens förslag beträffande medelstillelningen på utgiftsområde 2 samt de motionsförslag som har effekt på denna fördelning. Utskottet övergår nu till att redovisa sin samlade syn på anslagsfördelningen. Prövningen inriktas i första hand på de förslag där skilda meningar framkommit.

Moderata samlingspartiet anser att delar av *Statskontorets* verksamhet kan föras över till det nybildade Ekonomistyrningsverket och att resten av Statskontorets verksamhet stegvis skall avvecklas. Anslaget till Statskontoret för 1999 bör därför minskas med närmare en tredjedel.

Utskottet delar inte motionärernas uppfattning utan anser att Statskontoret fyller en viktig funktion som stabsorgan åt regeringen, inte minst på sådana områden som utvärdering av sektorsövergripande frågor. Utskottet avstyrker därför motion Fi507 (m) yrkande 3.

När det gäller den registerbaserade *folk- och bostadsräkningen* vill utskottet erinra om att försöksverksamheten nyligen avslutats. Erfarenheterna från försöksverksamheten visar att det krävs kompletteringar av olika slag för att systemet skall fungera.

Enligt utskottets mening är det viktigt att en folk- och bostadsräkning genomförs. Kommunerna behöver t.ex. en grundläggande hushållsstatistik för sin planering och resursfördelning. Uppgifterna är också viktiga för bl.a. uppskattning av och forskning om t.ex. arbetsmiljöskador. Regeringen har gett Statistiska centralbyrån (SCB) i uppgift att utreda en alternativ metod för att snarast kunna genomföra nästa folk- och bostadsräkning. Metoden innebär i korthet att SCB utnyttjar register över 1990 års folk- och bostadsräkning som kompletteras med nya uppgifter. Metoden är emellertid tillfällig i den meningen att den endast kan utnyttjas för nästa folk- och bostadsräkning. Den ger inte den långsiktiga lösning som den registerbaserade folk- och bostadsräkningen var tänkt att ge. Regeringen har vidare gett Riksskatteverket (RSV) i uppgift att redovisa åtgärder till förbättringar av folkbokföringen så att den skall kunna ligga till grund för en registerbaserad folk- och bostadsräkning. Både SCB:s och RSV:s uppdrag skall redovisas före utgången av år 1998.

Regeringen uppger i budgetpropositionen att den avser att återkomma till riksdagen med förslag över hur nästa folk- och bostadsräkning skall genomföras. Utskottet har inget att erinra mot den föreslagna medelstillelningen.

Vad utskottet sagt ovan innebär att utskottet avstyrker förslagen i motionerna Fi507 (m) yrkandena 4 och 5, Fi211 (fp) yrkande 8 i denna del, A292 (v) yrkande 12 och So314 (c) yrkande 5.

Vad gäller *Nämnden för offentlig upphandling* (NOU) har regeringen tillkallat en särskild utredare som skall se över NOU:s framtida organisation, roll och uppgifter. Utskottet anser att NOU:s verksamhet skall vara oförändrad i avvaktan på resultatet av översynen. Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi507 (m) yrkande 6.

Riksdagen har tidigare ställt sig bakom inrättandet av en *Ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning* (bet. 1997/98:KU31, rskr. 1997/98:294). Utskottet anser inte att det finns anledning att föreslå någon ändring av riksdagens tidigare ställningstagande.

Som framgått ovan har Statens förnyelsefonder finansierats genom bidrag som har avsatts efter förhandlingar mellan Arbetsgivarverket och de centrala arbetstagarorganisationerna på det statliga förhandlingsområdet. På detta sätt anslogs senast 50 miljoner kronor (prop. 1989/90:100 bil. 15, bet. 1989/90:AU18, rskr. 1989/90:213). Vid utgången av år 1998 beräknas outnyttjade medel på ramanslaget D 3 Bidrag till förnyelsefonder på det statligt reglerade området, utgiftsområde 14, uppgå till ca 40 miljoner kronor. Av propositionen framgår att regeringen avser att ställa anslaget till den nya myndighetens disposition i enlighet med en överenskommelse mellan Arbetsgivarverket och de centrala arbetstagarorganisationerna.

På grund av det anförda föreslår utskottet att motionerna Fi210 (c) yrkande 5 i denna del, Fi211 (fp) yrkande 8 i denna del och Fi507 (m) yrkande 7 avstyrks.

Moderata samlingspartiet anser i motion Fi507 att *Riksgäldskontoret* skall minska sin fokusering på hushållsupplåningen och föreslår av denna anledning att kontorets anslag för förvaltningskostnader (B 3) minskas med 5 miljoner kronor de tre åren 1999–2001.

Riksgäldskontoret har under senare år använt sig av fyra olika låneinstrument vid upplåningen på hushållsmarknaden: premieobligationer, realräntebibliationer, riksgäldskonto och allemansspar. När kontoret 1997 fick möjlighet att i egen regi ta emot inlåning på konto från allmänheten kom denna nya upplåningsform – riksgäldsspar – att ersätta såväl riksgäldskonto som allemansspar. I budgetpropositionen framhåller regeringen att Riksgäldskontoret skall låna från hushållen bara om denna upplåning – inklusive kontorets administrationskostnader – är billigare än kontorets alternativa upplåningsformer. Under de fem senaste åren har kostnaderna för hushållsupplåningen varit lägre än motsvarande upplåning på den nominella värdepappersmarknaden. Utskottet ser därför ingen anledning att begränsa hushållsupplåningen utan avstyrker motion Fi507 (m) yrkande 9.

Utskottet vill beträffande förslagen i propositionen och motion Fi507 (m) angående *Riksrevisionsverket*, *Ekonomistyrningsverket* och *Riksdagens revisorer* anföra följande.

Olika aspekter av den statliga revisionen har varit föremål för flera utredningar på senare år. Den senaste var Riksdagens revisionsutredning som avslutade sitt arbete i oktober 1997. I 1997 års budgetproposition (1997/98:1, vol. 2, avsnitt 4.2) redovisade regeringen sina överväganden i fråga om en reformerad stabsorganisation och begärde att riksdagen skulle godkänna bl.a. att Riksrevisionsverkets verksamhet skulle renodlas och koncentreras till de revisionella uppgifterna. Statens ekonomistyrningsfunktion skulle renodlas och en ny myndighet inrättas för ändamålet. Regeringen återkom sedan med förslag om anslagstilldelning i vårpropositionen (1997/98:150), och den 1 juli 1998 inrättades Ekonomistyrningsverket, medan Riksrevisionsverket fick en renodlad revisionsuppgift. Riksdagen har vid båda tillfällena beslutat i

enlighet med regeringens förslag och utskottet finner inte skäl att ompröva dessa beslut så kort tid efter att de tagits. Utskottet vill också anmärka mot att motionärerna föreslår att RRV och Riksdagens revisorer inte tilldelas några medel alls från årsskiftet. Förslaget skulle leda till oacceptabla konsekvenser och är orealistiskt eftersom motionärerna inte har beaktat att det krävs en övergångsperiod under vilken de gamla myndigheterna avvecklas och den nya inrättas.

Med vad utskottet här anfört avstyrks förslagen i motion Fi507 (m) yrkandena 1, 2, 8 och 10.

I propositionen (yrkande 3) föreslår regeringen att den skall bemyndigas att under år 1999 för *VESTA-projektets* genomförande göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter på högst 50 miljoner kronor efter år 1999. Utskottet biträder förslaget och förordar att regeringen får det begärda bemyndigandet.

Kristdemokraterna har i sin kommittémotion Fi505 yrkat på *en generell besparing* om 100 miljoner kronor inom utgiftsområdet utan någon närmare precisering eller diskussion av vilka konsekvenser en sådan åtgärd skulle få på respektive verksamhetsområde. Även Centerpartiet har i sin partimotion Fi210 föreslagit en generell besparing, utan att närmare precisera hur denna besparing skall fördelas på anslagen. Enligt utskottets beräkning bedömer Centerpartiet att en ökad decentralisering skall kunna innebära besparingar om 13 miljoner kronor nästa budgetår. Någon konkretisering av förslaget görs emellertid inte i motionen. Utskottet kan inte tillstyrka sådana opreciserade, svepande besparingar.

Sammanfattningsvis biträder utskottet regeringens förslag till fördelning av anslagen inom utgiftsområde 2 (yrkande 6) och tillstyrker förslaget i propositionen om åtaganden för *VESTA-projektet* (yrkande 3). Samtliga motionsyrkanden som behandlas i detta sammanhang avstyrks, dvs. motionerna Fi210 (c) yrkande 5, Fi211 (fp) yrkande 8 i denna del, Fi505 (kd), Fi507 (m) yrkandena 1–10, So314 (c) yrkande 5 och A292 (v) yrkande 12.

Statens fastighetsverk

Propositionen

I propositionen (avsnitt 4.5, yrkande 4) begär regeringen att riksdagen skall godkänna investeringsplanen för Statens fastighetsverk. Vidare föreslås att låneramen om 7 miljarder kronor godkänns (yrkande 5).

Motionen

Moderata samlingspartiet kritiserar i *motion Fi507* redovisningen i propositionen av investeringsplanen. Beskrivningen av planens innehåll bedöms vara alltför kortfattad för att kunna ligga till grund för riksdagens beslut om investeringsplan och lånebemyndigande. Detta föreslår motionärerna att riksdagen bör ge regeringen som sin mening till känna (yrkande 12).

Utskottet har under ärendets beredning från Finansdepartementet inhämtat en utförlig redogörelse för Statens fastighetsverks investeringsplan.

Finansutskottets ställningstagande

I årets budgetproposition redovisas investeringar för åren 1997–2001 uppdelade på inrikes och utrikes fastigheter. För år 1999 beräknas investeringarna komma att uppgå till sammanlagt knappt 330 miljoner kronor. I budgetpropositionerna redovisas dessutom regelmässigt nya, stora projekt, dvs. de som överstiger 30 miljoner kronor. Inget av de projekt som Statens fastighetsverk planerar för 1999 och som inte tidigare har anmälts till riksdagen har den omfattningen. Utskottet anser att de uppgifter som redovisats i budgetpropositionen är relevanta och att den redovisning som utskottet nu fått är tillfyllest. Utskottet anser därför att något tillkännagivande av det slag motionärerna begär inte är påkallat.

Utskottet tillstyrker propositionen i aktuella delar och avstyrker motion Fi507 (m) yrkande 12.

Vissa statistikfrågor

Utveckling av BNP-måttet

Motionerna

I *motion U704* av Charlotta L Bjälkebring (v) framhålls att ett införande av nordiska miljöräkenskaper vore ett bra instrument för att minska de gemensamma koldioxidutsläppen. De nordiska länderna bör också snabbt utreda förutsättningar för att med miljöavgifter styra den nordiska energianvändningen från fossila bränslen över till förnybar och kretsloppsanpassad energi.

Kristdemokraterna anser i *motion MJ238* att regeringen bör utarbeta en strategi för hur dagens BNP-terminologi kan kompletteras och utvecklas samt hur en miljöjusterad nettonationalprodukt – MNP – kan införas. MNP tar hänsyn till förändringar som uppstår i naturkapitalet som t.ex. skog och fiske, men beaktar också förändringar av det kapital som är skapat av människan. Sverige bör driva på en internationell metodutveckling som på sikt kan ersätta det gamla BNP-begreppet med det långsiktigt hållbara, enligt motionärerna.

I *motion A810* av Maria Larsson m.fl. (kd) menar motionärerna att samhället måste börja betrakta hemarbete som den viktiga samhällsinsats det verkligen är. Dagens ekonomiska statistik och teorier värdesätter inte oavlönat arbete. Därför bör regeringen ta initiativ till en internationell överenskommelse om att hemarbete skall räknas in i BNP.

Centerpartiet framhåller i *motion So314* att de svenska nationalräkenskaperna bör justeras för positiva och negativa effekter på folkhälsan. Bruttonationalprodukten (BNP) bör justeras för hälsoeffekter.

Med anledning av motionerna om en utveckling av BNP-begreppet vill utskottet anföra följande:

Dagens system för nationalräkenskaper (NR), i vilken totalmättet bruttonationalprodukt (BNP) ingår, har successivt byggts upp under de senaste 50–60 åren. Räkenskaperna har också alltmer samordnats mellan olika länder i t.ex. FN:s och OECD:s regi. Detta gör att NR och BNP är ett mycket användbart redskap när det gäller att analysera och belysa ekonomisk tillväxt och konjunkturen i olika länder samt hur ländernas utveckling samvarierar via t.ex. världshandeln och kapitalrörelser. Existensen av ett räkenskapssystem som ger jämförbarhet över tiden och mellan länder är enligt utskottets mening ovärderligt när det gäller möjligheterna att ge underlag för ekonomisk-politiska åtgärder och frågeställningar.

Däremot är det enligt utskottets mening uppenbart att BNP-måttet har tydliga brister om det används som ett mått på välfärden i samhället. Viktiga delar av välfärden fångas t.ex. inte upp i BNP-beräkningarna. Dessutom värderas inte den välfärdsminskning som tillväxten kan ge upphov till. Trafikolyckor leder t.ex. till en högre ekonomisk aktivitet som höjer värdet på BNP, medan skadorna på människor och föremål inte bokförs som värdeminskningar. BNP-måttet avspeglar inte heller de skador på naturen, såsom t.ex. förorening, skador på ozonlagret eller utarmning av den biologiska mångfalden, som tillväxten kan medföra. I NR-systemet inräknas i huvudsak enbart produktion och distribution av varor och tjänster som prissätts på en marknad. Dessutom ingår offentliga myndigheters och vissa organisationers produktion av tjänster (dessa värderas från kostnadssidan eftersom de oftast saknar ett marknadspris). Detta innebär bl.a. att hemarbete i olika former inte räknas in i BNP. Däremot ingår denna typ av tjänster när de tillhandahålls av företag och kommuner. Vilken organisationsform tjänsteproduktionen har är alltså avgörande för om produktionen räknas in i NR-systemet. Detta gör att jämförelser mellan länder tenderar att bli missvisande, eftersom produktionen utanför marknaden kan skilja sig åt mellan länderna. Inom den nationalekonomiska forskningen finns vidare en skola som menar att välfärd och ekonomisk utveckling inte bör mätas i termer av löpande produktion och inkomster, utan att en sådan värdering bör göras med utgångspunkt i landets resurser, dvs. nationalförmögenheten.

Enligt utskottets mening är det knappast möjligt att skapa ett samlat och enhetligt BNP-mått som inkluderar och värderar all ekonomisk aktivitet och korregerar för alla effekter som tillväxten skapar. Risken med en sådan utveckling är att värdet av BNP-måttets ursprungliga roll som ett makroekonomisk analysverktyg försämras drastiskt.

Den internationella trenden under de senaste tio åren har i stället varit att vid sidan av BNP-måttet utveckla kompletterande räkenskaper inom speciella områden, s.k. satelliträkenskaper. Ett belysande exempel på detta är den pågående utvecklingen av miljöräkenskaperna, som för svensk del är ett gemensamt projekt mellan Naturvårdsverket (NV), Konjunkturinstitutet (KI) och Statistiska centralbyrån (SCB). NV:s uppdrag är att utveckla indikatorer och index som ger en bild av tillståndet i det svenska ekosystemet och hur

det förändras. KI har till uppgift att utveckla modeller som kan användas för analyser om sambanden mellan ekonomi och miljö. KI skall vidare göra värderingsstudier av vad t.ex. utsläppen betyder i reda pengar. Dessutom gör KI effektivitetsstudier av miljöteknik, i den meningen att den miljöteknik som används i Sverige ställs mot den som är bäst, en s.k. benchmark-analys. SCB:s bidrag ligger främst i att utveckla de fysiska miljöräkenskaperna – ett statistiskt system som kopplar samman miljöstatistiken med den ekonomiska statistiken. Inom SCB pågår också arbete med att uppskatta kostnaderna för miljöskydd.

Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat miljöräkenskaperna (senaste bet. 1997/98:FiU2). Enligt utskottets mening är detta ett mycket viktigt och intressant projekt. Projektet är emellertid långsiktigt och arbetet är fortfarande inriktat på forskning och metodutveckling. Under 1998 har dock projektet tagit flera steg framåt. Bl.a. har alla rapporter som publicerats sedan projektet drogs i gång 1992/93 publicerats i en gemensam rapportserie. De senaste två till tre åren har SCB ändrat räkenskapssystemet i NR, vilket medfört att statistikproduktionen på bl.a. miljöområdet fördröjts. Anpassningen av NR är nu i stort sett genomförd, vilket gör att produktionen av miljöstatistik ökar. I december 1998 publicerar SCB den första heltäckande indikatorrapporten där miljödata för olika branscher kopplas samman med ekonomiska data i respektive bransch. Miljöuppgifter som energianvändning, andel fossila bränslen, utsläpp till vatten och luft, avfall, vattenåtgång etc. ställs mot branschens förädlingsvärde, sysselsättning, utrikeshandel, miljöskyddskostnader etc. SCB planerar också att under nästa år redovisa uppgifter om ”gröna jobb” – hur många personer som är sysselsatta med miljöarbete och inom vilka områden.

Att miljöräkenskaperna är ett viktigt projekt för svensk del framgår enligt utskottets mening bl.a. av att regeringen i budgetpropositionen anger att en arbetsgrupp tillsätts inom Finansdepartementet för att följa NV:s, KI:s och SCB:s arbete med miljöräkenskaperna.

Utskottet vill i sammanhanget erinra om att utvecklingen av miljöräkenskaper i hög grad också är ett internationellt projekt. I FN, EU och OECD pågår flera olika projekt för att driva på utvecklingen av miljöräkenskaper. Den preliminära handbok i miljöräkenskapssystem som FN publicerade i början av 1990-talet revideras nu av den s.k. Londongruppen, i vilken Sverige ingår tillsammans med de flesta västländer inklusive Japan och Australien. Vidare har i Nordiska ministerrådets regi utarbetats rapporter kring bl.a. miljöeffekter i det nordiska fisket och den nordiska skogshanteringen.

Utskottet vill också erinra om att regeringen avser att presentera en uppsättning av s.k. gröna nyckeltal mot bakgrund av det arbete som görs i Miljövärdsberedningen.

Enligt utskottets mening finns det inget som i princip hindrar att kompletterande uppgifter eller satelliträkenskaper även tas fram för t.ex. den ekonomiska tillväxtens effekter på folkhälsan eller för värdering av den produktion som sker utanför marknaden. Utskottet kan dock konstatera att det finns stora problem när det gäller att värdera och mäta omfattningen av hushållens hemarbete. Vid enstaka tillfällen har SCB genomfört s.k. tidsanvändningsstudier

för hushåll, där den tidsmässiga omfattningen av hemarbetet kunnat beräknas. Regeringen anger i budgetpropositionen att SCB skall ges i uppdrag att utföra en ny nationell tidsanvändningsstudie. Enligt uppgifter från SCB pågår emellertid inga internationella projekt för att skapa ett kompletterande räkenskapssystem för t.ex. hemarbete.

Ett av de mått som ofta används för att göra jämförelser av välfärden i olika länder är OECD:s s.k. köpkraftskorrigerade BNP-statistik per capita, ibland något oegentligt kallad "OECD:s välfärdsliga". Utskottet har tidigare behandlat denna statistik (senast i bet. 1998/99:FiU1) och påpekat att måttet bör användas med stor försiktighet. Den statistiska osäkerheten är stor, och som framförts ovan har BNP-måttet stora brister som välfärdsmått. Däremot finns det andra undersökningar som kan komplettera OECD:s mått. En sådan undersökning är den rapport om utvecklingsnivån i världen som FN:s utvecklingsorgan, UNDP, publicerar varje år. I rapporten publiceras t.ex. listor och mått över vilka länder som har lägst fattigdom och hur utvecklad jämställdheten är. UNDP publicerar också ett generellt mått över utvecklingsnivån i länderna. Utvecklingsnivån mäts genom en sammanvägning av tre indikatorer – förväntad livslängd hos nyfödda, utbildningsnivå i form av läskunnighet hos vuxna och andelen inskrivna på grundskole-, gymnasie- och eftergymnasial nivå samt den köpkraftskorrigerade bruttonationalprodukten per capita. Även om dessa undersökningar också innehåller ett stort mått av osäkerhet, kan de fungera som en gott komplement till OECD:s BNP-jämförelse.

Det är också utskottets förhoppning att miljöräkenskaperna om fem till tio år kan bidra till att bredda och ytterligare fördjupa välfärdsmåten.

Med anledning av vad som anförts ovan avstyrks förslagen i motionerna U704 (v) yrkande 5, A810 (kd) yrkande 4, MJ238 (kd) yrkande 4 och So314 (c) yrkande 1.

Utveckling av fördelningsstatistiken

Motionerna

I *motion Fi901* av Berndt Sköldestig och Inge Carlsson (s) efterlyses en god och allsidig statistik över förmögenheter och förmögenhetsutvecklingen. Det saknas statistik över hushållens tillgångar och skulder, enligt motionärerna. Den svenska debatten om fördelning av ekonomiska resurser och ekonomisk makt blir ofullständig när förmögenhetsuppgifter saknas.

I *motion Fi205* av Ingrid Burman m.fl. (v) framhålls att en ny låg- och höginkomstutredning bör genomföras. Statistiken visar, enligt motionärerna, att inkomstskillnaderna mellan olika grupper ökat under 1980- och 1990-talen. Till skillnad från den gamla låginkomstutredningen från 1960-talet bör en ny utredning även uppmärksamma höga inkomster och förmögenheter. Utredningen bör också redovisa skillnader mellan män och kvinnor.

Miljöpartiet anser i *motion A807* att den könsuppdelade statistik som Statistiska centralbyrån producerar konsekvent bör användas när förslag till förändringar i lagstiftningen framförs. Könsuppdelad statistik bör även tas fram och användas i de statliga utredningar där det är relevant.

I internationell jämförelse har Sverige ett mycket väl utvecklat statistiksystem och omfattande forskning för att följa fördelningen av ekonomiska resurser.

Statistiska centralbyrån (SCB) genomför årligen en omfattande och grundlig undersökning av hushållens disponibla inkomster (HINK) som redovisas i särskilda statistikmeddelanden. HINK används också till omfattande fördelningsforskning vid olika institutioner i landet och vid uppdrag till myndigheter och intresseorganisationer. Genom den heltäckande inkomst- och förmögenhetsstatistiken följs fördelningen av taxerade inkomster, skatter, bidrag och transfereringar.

SCB följer också fördelningen med hjälp av undersökningen om levnadsförhållanden (ULF). Från ULF publiceras löpande rapporter om befolkningens levnadsförhållanden i ett antal avseenden. Andra undersökningar som används vid analyser av den ekonomiska fördelningen är undersökningen av hushållens utgifter samt hyres- och bostadsundersökningen. En ny omfattande paneldatabas för individernas och hushållens inkomster har nyligen byggts upp genom ett samarbete mellan Uppsala universitet, Riksförsäkringsverket, Finansdepartementet och SCB med särskild finansiering från olika forskningsstiftelser. Databasen används bl.a. för studier av inkomströrlighet, socialbidragsberoende osv. SCB medverkar med dataunderlag till internationella forskningsorgan som bl.a. har en omfattande jämförande forskning, t.ex. Luxembourg Income Study. Även OECD genomför numera omfattande studier av inkomstfördelningens utveckling i medlemsländerna.

Institutet för social forskning (SOFI) har en omfattande forskningsverksamhet främst baserad på SOFI:s levnadsnivåundersökningar. Ett betydande antal studier har under de senaste åren redovisats om inkomströrlighet, inkomstskillnader mellan män och kvinnor, inkomstutjämning och fattigdom i västeuropeiska länder, trenderna i den svenska inkomstfördelningen osv. Även vid Umeå, Lunds, Göteborgs m.fl. universitet genomförs forskning om fattigdom och inkomstklyftor. Flera myndigheter, bl.a. Socialstyrelsen och Riksförsäkringsverket, har under senare år genomfört egna studier av hur inkomstfördelningen fungerar i Sverige. Socialstyrelsen genomför på regeringens uppdrag regelbundet en omfattande analys av sociala förhållanden (Social rapport). Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) har låtit genomföra ett flertal fördelningsstudier bl.a. om skatters och transfereringars omfördelning över livsrytten.

Fördelningspolitiska analyser ingår sedan snart tio år rutinmässigt i regeringens beslutsunderlag vid viktiga regeländringar i skatte- och transfereringssystemet. Beräkningarna omfattar utfallet för olika grupper samt olika sammanfattande mått på inkomstspridningen. Beräkningarna omfattar också budget- och marginaleffekter. Resultaten redovisas bl.a. i utredningsbetänkanden och propositioner.

Regeringen följer och analyserar inkomstfördelningen och utvecklingen för olika grupper och redovisar resultaten till riksdagen i särskilda fördelningspolitiska redogörelser som sedan 1994 bilagts budget- och vårpropositioner-

na. Undersökningarna omfattar bl.a. fördelningseffekter av offentlig konsumtion, inkomstfördelningens långsiktiga utveckling, fördelningseffekter av saneringsprogrammet, inkomstutvecklingen för olika grupper under 1990-talet, internationella jämförelser av inkomstspridningen. I den senaste fördelningspolitiska redogörelsen redovisas dels hur inkomströrligheten har ändrats sedan 1970-talet, dels utvecklingen av inkomstspridningen 1991–1996 med en framskrivning t.o.m. 1998 (bil. 5, prop. 1998/99:1). Som framgår av den reviderade finansplanen (avsnitt 1.7) till budgetpropositionen för 1999 avser regeringen också att uppdra åt Statistiska centralbyrån att genomföra undersökningar av förmögenhetsfördelningen och den offentliga konsumtionen.

Jämställdheten är också prioriterad i regeringens arbete. Ett omfattande utredningsarbete har genomförts nu senast inom Kvinnomaktsutredningen som också innehåller omfattande statistiska analyser. Inom SCB redovisas regelbundet statistik som belyser löner och inkomster för kvinnor och män. Vid de fördelningsanalyser som utförs av Finansdepartementets fördelningspolitiska enhet sker rutinemässigt redovisning med uppdelning på kön. Varje år utarbetas en särskild bilaga för att belysa den ekonomiska situationen för män och kvinnor som bifogas regeringens budgetförslag. Nya resurser behöver dock tillföras. Enligt den reviderade finansplanen avser regeringen att tillföra medel till SCB för att förbättra lönestatistiken och metoderna för jämställdhetsbokslut.

Utskottet vill för sin del understryka hur viktigt det är att jämställdhet även i fortsättningen är en fråga med högsta prioritet. Utskottet konstaterar också med tillfredsställelse att fördelningspolitiken och rättvisefrågorna tilldrar sig allt större intresse och betonas i regeringsförklaringen. Den ekonomiska krisen och arbetslösheten har skapat tendenser till ökade inkomstklyftor. Det är därför angeläget att analyserna av fördelningen av den ekonomiska välfärden successivt breddas och fördjupas. Utskottet anser att regeringen vid lämpligt tillfälle t.ex. i en kommande budgetproposition bör redovisa hur detta arbete fortskrider.

Vad utskottet här anfört med anledning av motion Fi901 (s), Fi205 (v) och A807 (mp) yrkande 4 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet hemställer

1. beträffande *det nya målet avseende Premiensionsmyndigheten* att riksdagen med bifall till proposition 1998/99:1 utgiftsområde 2 yrkande 2 godkänner det nya målet avseende Premiensionsmyndigheten som regeringen förordar,

2. beträffande *anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999* att riksdagen med bifall till proposition 1998/99:1 utgiftsområde 2 yrkandena 3 och 6 samt med avslag på motionerna 1998/99:Fi210 yrkande 5, 1998/99:Fi211 yrkande 8 i denna del, 1998/99:Fi505, 1998/99:Fi507 yrkandena 1–10, 1998/99:So314 yrkande 5 och 1998/99:A292 yrkande 12

dels bemyndigar regeringen att under år 1999, i fråga om ramanslaget A 13 Utvecklingsarbete, för VESTA-projektets genomförande göra beställningar som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter på högst 50 000 000 kr efter år 1999,

dels för budgetåret 1999 anvisar anslagen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt utskottets förslag i *appendix till hemställan*,

res. 1 (c)

3. beträffande *Statens fastighetsverk*

att riksdagen med bifall till proposition 1998/99:1 utgiftsområde 2 yrkandena 4 och 5 samt med avslag på motion 1998/99:Fi507 yrkande 12

dels godkänner investeringsplanen för Statens fastighetsverk i enlighet med vad regeringen förordar,

dels bemyndigar regeringen att besluta om att Statens fastighetsverk får ta upp lån inom en ram av högst 7 miljarder kronor i Riksgäldskontoret för investeringar m.m. i enlighet med vad regeringen förordar,

4. beträffande *utveckling av BNP-måttet*

att riksdagen avslår motionerna 1998/99:U704 yrkande 5, 1998/99:So314 yrkande 1, 1998/99:MJ238 yrkande 4 och 1998/99:A810 yrkande 4,

res. 2 (kd)

res. 3 (c)

res. 4 (m) – motiv.

res. 5 (fp) – motiv.

5. beträffande *utveckling av fördelningsstatistiken*
att riksdagen med anledning av motionerna 1998/99:Fi205,
1998/99:Fi901 samt 1998/99:A807 yrkande 4 som sin mening ger re-
geringen till känna vad utskottet anför.

res. 6 (m, kd)

res. 7 (fp)

res. 8 (c) – motiv.

1998/99:FiU2
Utskottet

Stockholm den 3 december 1998

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

I beslutet har deltagit: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Bengt Silfverstrand (s), Lisbet Calner (s), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Fredrik Reinfeldt (m), Sven-Erik Österberg (s), Siv Holma (v), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Peter Eriksson (mp), Lena Ek (c), Gunnar Axén (m), Jörgen Andersson (s), Marie Engström (v) och Camilla Dahlin-Andersson (fp).

Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

1998/99:FiU2
Appendix

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning.

Företrädarna för Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna och Folkpartiet liberalerna har avgivit särskilda yttranden.

1 000-tal kronor

Verksamhetsområde Anslag	Utskottets förslag	Res. 1 (c)
A Effektivisering och utveckling av statlig verksamhet		
1 Konjunkturinstitutet (<i>ram</i>)	37 640	
2 Riksrevisionsverket (<i>ram</i>)	132 978	
3 Ekonomistyrningsverket (<i>ram</i>)	55 550	
4 Statskontoret (<i>ram</i>)	64 597	
5 Täckning av merkostnader för lokaler (<i>ram</i>)	20 500	
6 Statistiska centralbyrån (<i>ram</i>)	353 127	-13 000
7 Folk- och bostadsräkning (<i>res.</i>)	70 000	
8 Kammarkollegiet (<i>ram</i>)	24 256	
9 Nämnden för offentlig upphandling (<i>ram</i>)	6 427	
10 Ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning (<i>ram</i>)	10 000	-10 000
11 Vissa nämnder m.m. (<i>ram</i>)	961	
12 Ekonomiska rådet (<i>ram</i>)	1 714	
13 Utvecklingsarbete (<i>ram</i>)	24 170	
14 Kontrollfunktionen i staten (<i>res.</i>)	85 000	
15 Riksgäldskontoret: Garantiverksamhet (<i>ram</i>)	1	
B Det finansiella systemet		
1 Finansinspektionen (<i>ram</i>)	118 697	
2 Insättningsgarantinämnden (<i>ram</i>)	6 313	
3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader (<i>ram</i>)	84 701	
4 Riksgäldskontoret: Kostnader för upplåning och låneförvaltning (<i>ram</i>)	535 000	
5 Bokföringsnämnden (<i>ram</i>)	6 297	
C Särskilda finansierings- och garantiåtaganden		
1 Avgift för Stadshypotekskassans grundfond (<i>ram</i>)	30 000	
2 Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken (<i>ram</i>)	18 700	
D Riksdagens revisorer		
1 Riksdagens revisorer (<i>ram</i>)	18 704	
Summa för utgiftsområdet	1 705 333	-23 000

1. Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999 (mom. 2)

(c)

Lena Ek (c) anser

dels att den del av *utskottets samlade ställningstagande till anslagen inom utgiftsområde 2* som på s. 18 börjar med "När det gäller" och slutar med "(c) yrkande 5" bort ha följande lydelse:

När det gäller *folk- och bostadsräkningen* anser utskottet, i likhet med vad som anförs i motion So314 (c) att FoB-arna utgör ett ovärderligt material för folkhälsoarbetet. Det är mycket angeläget att det förberedelsearbete som pågår för att kunna genomföra de nya registerbaserade folk- och bostadsräkningarna påskyndas. Vidare bör statistiken som tas fram vara könsuppdelad. Vad utskottet här anfört bör riksdagen med anledning av motion So314 (c) yrkande 5 som sin mening ge regeringen till känna. Därmed torde också syftet i motion A292 (v) yrkande 2 i icke ringa grad vara tillgodosett, varför den avstyrks.

Utskottet har inget att erinra mot medelstilldelningen som föreslås i budgetpropositionen till folk- och bostadsräkningen. Däremot bör effektiviseringar i verksamheten på SCB kunna möjliggöra besparingar på myndighetens anslag om 13 miljoner kronor. Motionerna Fi507 (m) yrkandena 4 och 5 samt Fi211 (fp) yrkande 8 i denna del bör avslås.

dels att den del av *utskottets samlade ställningstagande till anslagen inom utgiftsområde 2* som på s. 19 börjar med "Riksdagen har" och slutar med "yrkande 7 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i vad som i motion Fi210 (c) yrkande 5 i denna del anförs om att inrättandet av en *ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetenshöjning* inom statsförvaltningen inte är eftersträvaransvärt. Enligt utskottets mening bör detta arbete bedrivas inom alla myndigheter. Något nytt anslag för den föreslagna myndigheten bör således inte uppföras på 1999 års budget.

Utskottet avstyrker således propositionens förslag i denna del och tillstyrker avslagsyrkandena i motionerna Fi210 (c) yrkande 5 i denna del, Fi211 (fp) yrkande 8 i denna del och Fi507 (m) yrkande 7.

dels att den del av *utskottets samlade ställningstagande till anslagen inom utgiftsområde 2* som på s. 20 börjar med "Kristdemokraterna har" och slutar med "A292 (v) yrkande 12" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i vad som i motion Fi210 (c) anförs om att det finns en möjlighet till effektivisering inom utgiftsområdet genom decentralisering till regionala och lokala nivåer. Vad beträffar Kristdemokraternas förslag att göra *en generell besparing* på utgiftsområdets anslag med 100 miljoner kronor är utskottet inte berett att biträda en så stor minskning av anslagen, varför motion Fi505 avstyrks.

Sammanfattningsvis biträder utskottet de förslag som framförs i motionerna Fi210 (c) yrkande 5 och So314 (c) yrkande 5. I övriga delar tillstyrks propositionens förslag till fördelning av anslagen inom utgiftsområdet (yrkande 6). Utskottet tillstyrker förslaget i propositionen om åtaganden för VESTA-projektet (yrkande 3). Följande motioner avstyrks försåvitt de ej tillgodosätts: Fi211 (fp) yrkande 8 i denna del, Fi505 (kd), Fi507 (m) yrkandena 1–10 och A292 (v) yrkande 12.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999*

att riksdagen med bifall till motionerna 1998/99:Fi210 yrkande 5 och 1998/99:So314 yrkande 5 och proposition 1998/99:1 utgiftsområde 2 yrkande 3 samt med anledning av proposition 1998/99:1 utgiftsområde 2 yrkande 6 samt med avslag på motionerna 1998/99:Fi211 yrkande 8 i denna del, 1998/99:Fi505, 1998/99:Fi507 yrkandena 1–10 och 1998/99:A292 yrkande 12

dels bemyndigar regeringen att under år 1999, i fråga om ramanslaget A 13 Utvecklingsarbete, för VESTA-projektets genomförande göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter på högst 50 000 000 kr efter år 1999,

dels för budgetåret 1999 anvisar anslagen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning enligt det med "res. 1 (c)" betecknade förslaget i *appendix till hemställan*,

dels som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om folk- och bostadsräkningarna,

2. Utveckling av BNP-måttet (mom. 4) (kd)

Mats Odell och Per Landgren (båda kd) anser

dels att den del av finansutskottets ställningstagande i avsnittet *Utveckling av BNP-måttet* som på s. 22 börjar med "Den internationella" och på s. 24 slutar med "yrkande 1" bort ha följande lydelse:

Den internationella trenden under de senaste tio åren har i stället varit att vid sidan av BNP-måttet utveckla kompletterande räkenskaper inom speciella områden, s.k. satelliträkenskaper. Enligt utskottets mening bör regeringen få i uppdrag att utarbeta en satelliträkenskap för en miljöjusterad nettonationalprodukt, en NMP. I en sådan räkenskap tas hänsyn till de förändringar i t.ex. human- och miljökapital som tillväxten skapar. Vidare bör regeringen få i uppdrag att ta initiativ till ett internationellt projekt om hur hushållens hemarbete skall kunna värderas i en kompletterande räkenskap till nationalräkenskaperna.

Vad utskottet ovan anfört med anledning av motion MJ238 (kd) yrkande 4 och A810 (kd) yrkande 4 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Motionerna U704 (v) yrkande 5 och So314 (c) yrkande 1 avstyrks av utskottet.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *utveckling av BNP-måttet*

att riksdagen med anledning av motionerna 1998/99: MJ238 yrkande 4 och 1998/99: A810 yrkande 4 samt med avslag på motionerna 1998/99: U704 yrkande 5 och 1998/99: So314 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Utveckling av BNP-måttet (mom. 4) (c)

Lena Ek (c) anser

dels att den del av finansutskottets ställningstagande i avsnittet *Utveckling av BNP-måttet* som på s. 23 börjar med ”Enligt utskottets mening” och på s. 24 slutar med ”yrkande 1” bort ha följande lydelse:

För att få en bättre uppfattning om tillväxtens och samhällsutvecklingens sociala konsekvenser bör regeringen få i uppdrag att som komplement till BNP-måttet utveckla en satelliträkenskap som värderar tillväxtens positiva respektive negativa effekter på folkhälsan. En sådan räkenskap skulle bidra till att politiska beslut i större utsträckning grundas på principen om en hållbar hälsoutveckling.

Ett av de mått som ofta används för att göra jämförelser av välfärden i olika länder är OECD:s s.k. köpkraftskorrigerade BNP-statistik per capita, ibland något oegentligt kallad ”OECD:s välfärdsliga”. Utskottet har tidigare behandlat denna statistik (senast i bet. 1998/99: FiU1) och påpekat att måttet bör användas med stor försiktighet. Den statistiska osäkerheten är stor och som framförts ovan har BNP-måttet stora brister som välfärdsmått. Däremot finns det andra undersökningar som kan komplettera OECD:s mått. En sådan undersökning är den rapport om utvecklingsnivån i världen som FN:s utvecklingsorgan, UNDP, publicerar varje år. I rapporten publiceras t.ex. listor och mått över vilka länder som har lägst fattigdom och hur utvecklade jämförbarheten är. UNDP publicerar också ett generellt mått över utvecklingsnivån i länderna. Utvecklingsnivån mäts genom en sammanvägning av tre indikatorer – förväntad livslängd hos nyfödda, utbildningsnivå i form av läskunnighet hos vuxna och andelen inskrivna på grundskole-, gymnasie- och eftergymnasial nivå samt den köpkraftskorrigerade bruttonationalprodukten per capita. Även om dessa undersökningar också innehåller ett stort mått av osäkerhet, kan de fungera som en gott komplement till OECD:s BNP-jämförelse.

Det är också utskottets förhoppning att hälsoräkenskaper och miljöräkenskaper inom några år skall kunna bidra till att bredda och ytterligare fördjupa måtten över samhällets välfärd.

Vad utskottet ovan anfört med anledning av motion So 314 (c) yrkande 1 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Motionerna U704 (v) yrkande 5, MJ238 (kd) yrkande 4 och A810 (kd) yrkande 4 avstyrks av utskottet.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *utveckling av BNP-måttet*

att riksdagen med anledning av motion 1998/99:So314 yrkande 1 samt med avslag på motionerna 1998/99:U704 yrkande 5, 1998/99:MJ238 yrkande 4 och 1998/99:A810 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Utveckling av BNP-måttet (mom. 4, motiveringen) (m)

Lennart Hedquist, Fredrik Reinfeldt, Anna Åkerhielm och Gunnar Axén (alla m) anser att finansutskottets ställningstagande i avsnittet *Utveckling av BNP-måttet* bort ha följande lydelse:

Dagens system för nationalräkenskaper (NR), i vilken totalmålet bruttonationalprodukt (BNP) ingår, har successivt byggts upp under de senaste 50–60 åren. Räkenskaperna har också alltmer samordnats mellan olika länder i t.ex. FN:s och OECD:s regi. Detta gör att NR och BNP är ett mycket användbart redskap när det gäller att analysera och belysa ekonomisk tillväxt och konjunkturen i olika länder samt hur ländernas utveckling samvarierar via t.ex. världshandeln och kapitalrörelser. Existensen av ett räkenskapssystem som ger jämförbarhet över tiden och mellan länder är enligt utskottets mening ovärderligt när det gäller möjligheterna att ge underlag för ekonomisk-politiska åtgärder och frågeställningar.

I motionerna framhålls att nationalräkenskaperna och BNP-måttet bör justeras för bl.a. miljö- och hälsoeffekter av tillväxten. Vidare bör värdet av hushållens hemarbete räknas in i BNP.

Enligt utskottets mening är det emellertid inte möjligt att skapa ett samlat och enhetligt BNP-mått som inkluderar och värderar all ekonomisk aktivitet och korregerar för alla effekter som tillväxten skapar. Risken med en sådan utveckling är att värdet av BNP-måttets ursprungliga roll som ett makroekonomiskt analysverktyg försämras drastiskt.

Med anledning av vad som anförts ovan avstyrker utskottet förslagen i motionerna U704 (v) yrkande 5, A810 (kd) yrkande 4, MJ238 (kd) yrkande 4 och So314 (c) yrkande 1.

5. Utveckling av BNP-måttet (mom. 4, motiveringen) (fp)

Camilla Dahlin-Andersson (fp) anser att den del av finansutskottets ställningstagande i avsnittet *Utveckling av BNP-måttet* som på s. 22 börjar med ”Däremot är det” och på s. 24 slutar med ”fördjupa välfärdsmåten” bort ha följande lydelse:

Det existerar också ett antal felaktiga uppfattningar om BNP-måttets karaktär. Det finns t.ex. en uppfattning att trafikolyckor ökar BNP. Vid en olycka anlitas en redan befintlig sjukvårdsapparat, olyckan ökar således inte i sig sjukvårdsapparaten. Det avgörande är dock att olyckan medför att de resurser som då används har en alternativ användning. De resurser som används för reparationer o.d. har en alternativ användning. Den eller de som skadas kunde i stället ha gjort en produktiv insats.

Enligt utskottets mening är det knappast möjligt att skapa ett samlat och enhetligt BNP-mått som inkluderar och värderar all ekonomisk aktivitet och korrigerar för alla effekter som tillväxten skapar. Den internationella trenden under de senaste tio åren har i stället varit att vid sidan av BNP-måttet utveckla kompletterande räkenskaper inom speciella områden, s.k. satelliträkenskaper. Ett sådant exempel är miljöräkenskaperna som är ett gemensamt projekt mellan Naturvårdsverket (NV), Konjunkturinstitutet (KI) och Statistiska centralbyrån (SCB). Utvecklingen av miljöräkenskaper är också i hög grad ett internationellt projekt inom t.ex. EU, OECD och FN.

Enligt utskottets mening finns det i princip inget som hindrar att kompletterande uppgifter eller satelliträkenskaper även tas fram för t.ex. folkhälsoområdet eller för värdering av den produktion som sker i former som i dag inte täcks av nationalräkenskaperna.

Ett av de mått som ofta används för att göra jämförelser mellan länder är OECD:s köpkraftskorrigerade BNP-statistik per capita. Den statistiska osäkerheten är betydande men i huvudsak torde ett sådant mått ge en riktig bild av skillnaden mellan länderna av den genomsnittliga levnadsstandarden. Även här finns kompletterande mått som de som FN:s utvecklingsorgan, UNDP, redovisar.

De behov som i dag finns av kompletterande mått torde för svensk del främst avse mått som fångar in förutsättningarna för tillväxt och välfärd. Behovet av en bättre utveckling i Sverige av tillväxten och den välfärd som följer därav torde vara ovedersägligt. Det är således främst statistik som på ett korrekt och relevant sätt mäter förutsättningarna för företagande, tillväxt och sysselsättning som behöver utvecklas. En utveckling av sådana mått bör enligt utskottets mening ske så att en rättvisande bild ges både av dessa förutsättnings utveckling över tiden och i internationell jämförelse. Härigenom ges också ökade möjligheter att på sikt avläsa samband mellan politiska beslut och deras effekter på företagande, tillväxt och sysselsättning. Förebilder kan på detta område sökas internationellt. T.ex. bör de mått som för närvarande redovisas av World Forum och IMD (International Institute for Management Development) beaktas.

6. Utveckling av fördelningsstatistiken (mom. 5) (m, kd)

Mats Odell (kd), Lennart Hedquist (m), Fredrik Reinfeldt (m), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m) och Gunnar Axén (m) och anser

dels att finansutskottets ställningstagande i avsnittet *Utveckling av fördelningsstatistiken* bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att Sverige i en internationell jämförelse har ett mycket väl utvecklat statistiksystem och en omfattande forskning för att följa och analysera den ekonomiska fördelningen av samhällets resurser.

Enligt utskottets mening bör därför inga ytterligare resurser avsättas inom detta område.

Med anledning av vad som anförts ovan avstyrks förslagen i motionerna Fi205 (v), Fi901 (s) och A807 (mp) yrkande 4.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *utveckling av fördelningsstatistiken*
att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Fi205, 1998/99:Fi901 och
1998/99:A807 yrkande 4,

7. Utveckling av fördelningsstatistiken (mom. 5) (fp)

Camilla Dahlin-Andersson (fp) anser

dels att finansutskottets ställningstagande i avsnittet *Utveckling av fördelningsstatistiken* bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att Sverige i en internationell jämförelse har ett mycket väl utvecklat statistiksystem och en omfattande forskning för att följa och analysera den ekonomiska fördelningen av samhällets resurser. Utskottet vill för sin del understryka hur viktigt det är att statistik som belyser jämställdhet har hög prioritet.

Utskottet anser det angeläget att nya statistiska mått utvecklas som mäter förutsättningarna för företagande, tillväxt och sysselsättning. Utskottet anser det självklart att det bör komma i första hand att klarlägga förutsättningarna för hur tillväxt och välfärd skapas. Utan tillväxt finns inget att fördela.

Enligt utskottets mening bör därför inga ytterligare resurser avsättas inom fördelningsstatistikens område.

Med anledning av vad som anförts ovan avstyrks förslagen i motionerna Fi205 (v), Fi901 (s) och A807 (mp) yrkande 4.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *utveckling av fördelningsstatistiken*
att riksdagen avslår motionerna 1998/99:Fi205, 1998/99:Fi901 och
1998/99:A807 yrkande 4.

8. Utveckling av fördelningsstatistiken (mom. 5, motiveringen) (c)

Lena Ek (c) anser att den del av finansutskottets ställningstagande i avsnittet *Utveckling av fördelningsstatistiken* som på s. 26 börjar med "Jämställdheten är" och slutar med "för jämställdhetsbokslut" bort ha följande lydelse:

När det gäller jämställdheten kan utskottet däremot konstatera att det finns stora brister i den könsuppdelade statistiken inom i stort sett alla samhällssektorer. I t.ex. rätts- och brottsstatistiken är den statistiska insamlingen av uppgifter om olika brott mot kvinnor ofta av mycket dålig kvalitet och ibland direkt missvisande. Ett annat belysande exempel är att statistiken om kvinnors företagande är ytterst bristfällig på både central- och regional nivå.

1. Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999 (mom. 2) (m)

Lennart Hedquist, Fredrik Reinfeldt, Anna Åkerhielm och Gunnar Axén (alla m) anför:

I riksdagen finns en majoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister för förslagen i budgetpropositionen (prop. 1998/99:1) beträffande ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende 1999 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket samt förslagen om preliminära utgiftstak för åren 2000 och 2001.

Moderata samlingspartiet har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att skapa förutsättningar för ett ekonomiskt, kulturellt och socialt växande Sverige. Genom en större enskild sektor och ett starkare civilt samhälle kan både företag och människor växa. Massarbetslösheten kan steg för steg pressas tillbaka samtidigt som den sociala tryggheten också i andra bemärkelser kan öka genom att hushållen får en större ekonomisk självständighet.

Vi har föreslagit en långtgående växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

Då riksdagens majoritet har en annan inriktning av politiken deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelning inom utgiftsområde 2.

För budgetåret 1999 förordar vi i vår partimotion Fi208 att ramen för utgiftsområdet borde ha varit drygt 156 miljoner kronor lägre än regeringen föreslagit i budgetpropositionen.

Förslag om fördelningen av medel på anslagen återfinns i motion Fi507. I den förordar vi att ett nytt revisionsorgan, som uppfyller kriterierna för internationellt vedertagen kravspecifikation för en obunden revision, inrättas och underställs riksdagen. Till denna nya myndighet, som vi valt att kalla Riksrevisorn, förs nuvarande effektivitetsrevision från Riksrevisionsverket (RRV) och Riksdagens revisorer. Det bör kunna medföra samordningsfördelar om även RRV:s redovisningsrevision förs till den nya myndigheten. Vidare bör onödigt dubbelarbete på RRV och det nya Ekonomistyrningsverket (ESV) kunna undvikas med den ordning vi förordar. Delar av Statskontorets verksamhet bör flyttas till ESV för att undvika onödig splittring av resurser och gränsdragningsproblem gentemot RRV och ESV.

På statistikområdet bedömer vi att det finns utrymme för besparingar genom att användningen av Internet ökar för distribution av statistik, vilket i första hand kan effektivisera SCB:s administration. Därtill bör SCB använda sitt stora anslagssparande för att täcka förberedelsekostnaderna för nästa

folk- och bostadsräkning, varför ett särskilt anslag för det ändamålet är överflödigt.

Nämnden för offentlig upphandling bör avvecklas eftersom den tillsyn nämnden skall bedriva inte lett till önskade effekter. Vidare bör en ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensförsörjning inte inrättas. Sådan verksamhet bedrivs inom de enskilda myndigheterna. Slutligen förordas att en minskad fokusering på hushållsupplåning sparar pengar för Riksgäldskontoret.

2. Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999 (mom. 2) (kd)

Mats Odell och Per Landgren (båda kd) anför:

Den 2 december 1998 beslutade riksdagen att fastställa ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i statsbudgeten och en beräkning av statens inkomster för budgetåret 1999. Under den fortsatta budgetberedningen får dessa ramar inte överskridas.

Riksdagen har genom beslutet den 2 december valt en inriktning av politiken som skiljer sig från den inriktning av den ekonomiska politiken och av budgetpolitiken som vi kristdemokrater har lagt fram i parti- och kommittémotioner. Vi vidhåller emellertid vår uppfattning och anser att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha varit 100 miljoner kronor lägre.

3. Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999 (mom. 2) (fp)

Camilla Dahlin-Andersson (fp) anför:

Den 2 december 1998 beslutade riksdagen att fastställa ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i statsbudgeten och en beräkning av statens inkomster för budgetåret 1999. Under den fortsatta budgetberedningen får dessa ramar inte överskridas.

Riksdagen har genom beslutet den 2 december valt en inriktning av politiken som skiljer sig från den inriktning av den ekonomiska politiken och av budgetpolitiken som vi i Folkpartiet liberalerna har lagt fram i parti- och kommittémotioner. Vi vidhåller emellertid vår uppfattning och anser att anslagen inom utgiftsområde 2 borde ha varit 80 miljoner kronor lägre. Besparingen skulle ha kunnat uppnås genom att avstå från förberedelsearbetet med en ny Folk- och bostadsräkning och från att inrätta en ny myndighet för kompetensutveckling.

Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	1
Motionerna	2
Utskottet	5
Inledning.....	5
Mål och resultat för utgiftsområde 2.....	6
Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999.....	9
Generella besparingar inom utgiftsområdet	9
Konjunkturinstitutet	9
Riksrevisionsverket	10
Ekonomistyrningsverket.....	10
Statskontoret.....	11
Täckning av merkostnader för lokaler.....	11
Statistiska centralbyrån och Folk- och bostadsräkning.....	11
Kammarkollegiet.....	12
Nämnden för offentlig upphandling	12
Ny myndighet för kvalitetsutveckling och kompetensför- sörjning	13
Vissa nämnder m.m.....	14
Ekonomiska rådet.....	14
Utvecklingsarbete.....	14
Kontrollfunktionen i staten.....	14
Riksgäldskontoret.....	15
Finansinspektionen.....	15
Insättningsgarantinämnden.....	16
Bokföringsnämnden	16
Avgift för Stadshypotekskassans grundfond	16
Kapitalhöjning i Nordiska investeringsbanken.....	16
Riksdagens revisorer	17
Utskottets samlade ställningstagande till anslagen inom utgiftsområde 2.....	18
Statens fastighetsverk.....	20
Vissa statistikfrågor	21
Utveckling av BNP-måttet	21
Utveckling av fördelningsstatistiken	24
Hemställan	27
Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	29
<i>Reservationer</i>	
1. Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999 (mom. 2) (c)	30
2. Utveckling av BNP-måttet (mom. 4) (kd).....	31
3. Utveckling av BNP-måttet (mom. 4) (c).....	32
4. Utveckling av BNP-måttet (mom. 4, motiveringen) (m)	33
5. Utveckling av BNP-måttet (mom. 4, motiveringen) (fp)	33
6. Utveckling av fördelningsstatistiken (mom. 5) (m, kd)	34

7. Utveckling av fördelningsstatistiken (mom. 5) (fp)	35
8. Utveckling av fördelningsstatistiken (mom. 5, motiveringen) (c)...	35

Särskilda yttranden

1. Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999 (mom. 2) (m)	36
2. Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999 (mom. 2) (kd)	37
3. Anslagen inom utgiftsområde 2 budgetåret 1999 (mom. 2) (fp).....	37